

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie z zażalenia **A. K. i J. K.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań-Grunwald w Poznaniu

z dnia 16 czerwca 2023 r., sygn. akt 4241-13.Ds. [...]

o odmowie wszczęcia śledztwa

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 9 listopada 2023 r.

wniosku Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Jarocinie.

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Rejonowej Poznań-Grunwald w Poznaniu postanowieniem z dnia 16 czerwca 2023 r., sygn. akt 4241-13.Ds. [...], na podstawie art. 305 § 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 307 k.p.k. oraz art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie „przekroczenia, w dniu 2 marca 2023 r. w P. przez funkcjonariusza publicznego – Sędziego Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu uprawnień poprzez stronicze, nieuczciwe, nierzetelne i z rażącym naruszeniem Kodeksu karnego rozpoznanie zażalenia A. K. i J. K. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań-Grunwald w Poznaniu z

dnia 31 sierpnia 2022 r., sygn. akt 4241-13.Ds. [...], o odmowie wszczęcia śledztwa i wydanie postanowienia o sygn. VIII Kp 792/22 o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia, czym działał na szkodę interesu prywatnego A. K. i J. K., tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 1 k.k. – z uwagi na to, że czyn ten nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego”.

A. K. i J. K. wniesli na to postanowienie zażalenie, do którego prokurator się nie przychylił i z wnioskiem o nieuwzględnienie zażalenia przekazał je do rozpoznania właściwemu miejscowo Sądowi Rejonowemu Poznań -Grunwald i Jeżyce w Poznaniu. Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2023 r., sygn. akt III Kp 669/23, Sąd ten na podstawie art. 37 k.p.k. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wskazał, że w sytuacji, gdy w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa, jak i w zażaleniu jego autorzy konsekwentnie twierdzą, że przestępstwa dopuściła się sędzia orzekająca w Sądzie Rejonowym Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, to „zasadnym byłoby przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w celu wykluczenia obaw o bezstronność” tego Sądu. Nadto Sąd powołał wydane na gruncie art. 37 k.p.k. jedno z orzeczeń Sądu Najwyższego (postanowienie z dnia 14 lutego 2007 r., III KO 3/07), w którym wskazano, że za oczywistą uznać należy konieczność odstąpienia od ogólnej zasady właściwości sądu w wypadku, w którym sąd właściwy miałby rozpoznawać kwestię zasadności umorzenia postępowania przygotowawczego w sprawie dotyczącej zachowania sędziego wykonującego czynności w tym sądzie. W takim bowiem wypadku zarówno w odczuciu stron postępowania, a zwłaszcza żalącego, jak i w opinii miejscowej społeczności, mogłaby zaistnieć wątpliwość co do istnienia warunków do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu zasługuje na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie wskazywano na wyjątkowy charakter przepisu art. 37 k.p.k., jako dopuszczającego możliwość odstąpienia od fundamentalnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo.

Akcentowano również, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie tego przepisu może nastąpić m.in. wtedy, gdy realnie występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w danym sądzie i w odbiorze społecznym rodzić wątpliwości co do tego, że sprawa zostanie bezstronnie rozpoznana (zob. np. postanowienia SN: z dnia 25 czerwca 2013 r., V KO 38/13; z dnia 22 grudnia 2021 r., III KO 92/21).

W niniejszej sprawie zachodzi okoliczność skłaniająca do uznania, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga przekazania jej do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, rozpoznając zażalenie A. K. i J. K., musiałby bowiem ocenić prawidłowość decyzji prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie sugerowanego przez autorów zażalenia popełnienia przestępstwa przez sędziego właśnie tego Sądu. W takim wypadku jest wysoce prawdopodobne, że pozostawienie sprawy w kognicji sądu miejscowo właściwego prowadziłoby do pojawienia się, ze szkodą dla dobra wymiaru sprawiedliwości, mających cechę racjonalności głosów, w pierwszej kolejności autorów zażalenia, podających w wątpliwość zdolność tego sądu do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy. W przypadku autorów zażalenia, których pisma wskazują na daleko posuniętą ich nieufność do organów wymiaru sprawiedliwości, graniczy z pewnością, że w razie, czego nie można przecież wykluczyć, utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia prokuratora, niezależnie od treści uzasadnienia zapadłej decyzji, pozostawaliby oni w przekonaniu, że rzutowały na nią nie tylko względy merytoryczne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy przekazał sprawę do rozpoznania położonemu poza okręgiem poznańskim Sądowi Rejonowemu w Jarocinie.

[K.K.]

[ms]

